

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.org.pl, <http://www.krs.org.pl>

tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00
tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 14.11.2019 r.

SIB/111/2019/MM

Pan
Jerzy Dąbrowski
Dyrektor Departamentu Rynków Rolnych
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Dyrektorze,

Przekazanie państwu członkowskim większych kompetencji w określaniu priorytetów i potrzeb przy opracowaniu krajowych Planów Strategicznych WPR na lata 2021-2027, sprzyja lepszemu dopasowaniu programów do potrzeb krajowych. Wypracowane rozwiązania w ramach trwających obecnie na forum UE i w Polsce prac nad uregulowaniami prawnymi i programowymi w tym zakresie, będą decydować o kształcie WPR w nowej perspektywie finansowej UE.

Mając na uwadze uzgodnienia ze spotkania w dniu 28.10.br. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dotyczącego sektora owoców i warzyw oraz otrzymane do konsultacji materiały z prac **Zespołu do spraw opracowania Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027 w zakresie sektorowych interwencji oraz celu szczegółowego nr 3 WPR: Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości**, przekazujemy w załączeniu propozycje uzupełnień w tym zakresie, po dokonanych konsultacjach ze związkami spółdzielczymi.

W naszej ocenie uwzględnienie w dokumentach strategicznych proponowanych zapisów jest potrzebne. Ma to szczególne znaczenie biorąc pod uwagę fakt, że **wypracowane i przyjęte w krajowym Planie Strategicznym WPR rozwiązania, m.in. analizy SWOT oraz zidentyfikowane potrzeby, będą podstawą do podjęcia określonych działań i opracowania instrumentów wsparcia w ramach WPR**. Naszym zdaniem dla rozwoju polskiego rolnictwa, w tym poprawy pozycji producentów owoców i warzyw w łańcuchu wartości, konieczne jest dalsze wspieranie sektora owoców i warzyw w szerokim zakresie.

Z poważaniem,

dr inż. Mieczysław Grodzki

Prezes Zarządu
Krajowej Rady Spółdzielczej

Załączniki:

Propozycje uzupełnień do PS WPR 2021-2027

Analizując przedstawione przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi materiały w ramach prac nad krajowym Planem Strategicznym WPR 2021-2027, Krajowa Rada Spółdzielcza proponuje ich uzupełnienie o zapisy przedstawione poniżej.

W zakresie **Analizy SWOT Cel 3 „Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości”**

Mocne strony

- ✓ Wysoka i ciągle rosnąca jakość produkowanych owoców i warzyw,
- ✓ Wysoki i ciągle wzrastający poziom kwalifikacji zawodowych producentów rolnych,
- ✓ Nowoczesna baza przechowalnicza posiadana przez część organizacji producentów.

Słabe strony

- ✓ Niski stopień zorganizowania producentów w organizacje producentów i mała skala wspólnych działań – zatrzymanie się procesu gospodarczego organizowania się producentów owoców i warzyw na poziomie 20% udziału w rynku,
- ✓ Niski udział formy spółdzielni w istniejących organizacjach producentów oraz skupie owoców i warzyw,
- ✓ Obowiązujący system prawny i podatkowy nie sprzyja dalszemu organizowaniu się rolników w organizacje producentów – brak wykorzystania w większym stopniu doświadczeń krajów UE-15 w tym zakresie,
- ✓ Niewykorzystane w pełni możliwości rolniczego handlu detalicznego,
- ✓ Wysokie wymagania i skomplikowane procedury w zakresie funkcjonowania organizacji owoców i warzyw,
- ✓ Stagnacja w rozwoju i postępujący proces likwidacji części organizacji producentów owoców i warzyw – jedynie ok. 10% organizacji realizuje plany operacyjne,
- ✓ Niski stopień konsolidacji organizacji producentów oraz spółdzielni ogrodniczych,
- ✓ Brak kompleksowych działań promocyjno – szkoleniowych w zakresie funkcjonowania organizacji producentów w Polsce i krajach Europy Zachodniej,
- ✓ Zbyt wolny rozwój produkcji ekologicznych owoców i warzyw oraz ich przetwórstwa – brak dostatecznego uwzględnienia oczekiwań konsumentów.

Szanse

- ✓ Fundusze UE i krajowe na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich, w tym na realizację działań związanych z poprawą pozycji producentów owoców i warzyw w łańcuchu wartości,
- ✓ Duży niewykorzystany potencjał do tworzenia i rozwoju organizacji producentów oraz spółdzielni – zdecydowana większość producentów owoców i warzyw nie jest zrzeszona gospodarczo,
- ✓ Niewykorzystane możliwości większego włączenia się instytucji i podmiotów pracujących na rzecz rozwoju rolnictwa w realizację działań dla poprawy zorganizowania rolników w sektorze owoców i warzyw,
- ✓ Wzrost rangi przypisywanej obszarom wiejskim w polityce rozwoju regionów,

- ✓ Rosnące zainteresowanie zdrową żywnością i żywnością ekologiczną w krajach Europy Zachodniej i w Polsce,
- ✓ Postęp i wzrost dostępności innowacyjnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych związanych z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju rolnictwa.

Zagrożenia

- ✓ Małe szanse uzyskaniu w perspektywie 5 kolejnych lat pożądanego gospodarczego zorganizowania producentów owoców i warzyw na poziomie co najmniej 50%,
- ✓ Wysokie ryzyko utraty dochodowości przez niezrzeszonych producentów,
- ✓ Duża niechęć rolników do gospodarczego zrzeszania się, jednym z głównych powodów niestabilnych warunków do prowadzenia produkcji owoców i warzyw,
- ✓ Systematycznie spadająca dochodowość produkcji rolnej z uwagi na szybszy wzrost kosztów prowadzenia działalności rolniczej w porównaniu z cenami surowców rolnych,
- ✓ Rosnąca konkurencyjność owoców i warzyw produkowanych w krajach Europy Wschodniej,

W zakresie Analizy SWOT w ramach sektorowych interwencji

Mocne strony

- ✓ Duża krajowa produkcja owoców i warzyw oraz istniejące możliwości rozwoju potencjału działających organizacji producentów,
- ✓ Duży potencjał do tworzenia organizacji producentów przez rolników niezrzeszonych.

Słabe strony

- ✓ Zbyt mały odsetek zrzeszonych rolników w organizacjach producentów owoców i warzyw – niespełna 10 tys. spośród 150 tys. którzy główne dochody osiągają z tej produkcji,
- ✓ Mały udział spółdzielni posiadających status organizacji producentów,
- ✓ Brak wzajemnej ścisłej współpracy uznanych organizacji producentów owoców i warzyw, powodem braku wspólnych celów gospodarczych organizacji na europejskich i pozaeuropejskich rynkach,
- ✓ Rozbudowana biurokratyza i wymagania, stanowiące istotną barierę w utrzymaniu i rozwijaniu organizacji producentów,
- ✓ Niski stopień konsolidacji zarówno organizacji producentów, jak i spółdzielni ogrodniczych.

Szanse

- ✓ Duży niewykorzystany potencjał do budowania struktur gospodarczych w sektorze owoców i warzyw (organizacji producentów, spółdzielni, w tym spółdzielni o statusie organizacji producentów),
- ✓ Niewykorzystany potencjał istniejących spółdzielni rolniczych do rozwoju sektora owoców i warzyw,

- ✓ Istniejące możliwości większego włączenia się instytucji i podmiotów pracujących na rzecz rolnictwa w realizację działań dla poprawy zorganizowania producentów owoców i warzyw.

Zagrożenia

- ✓ Zapóźnienia w uzyskaniu odpowiedniego stopnia gospodarczego zorganizowania rolników – są istotnym ryzykiem braku możliwości wykorzystywania projektowanych sektorowych interwencji,
- ✓ Osłabianie pozycji rolników na rynku w przypadku braku wykorzystywania lub ograniczonym wykorzystywaniu sektorowych interwencji.

W zakresie „Zidentyfikowanych potrzeb”

- ✓ Stworzenie lepszych warunków, celem zwiększenia udziału istniejących i nowotworzonych spółdzielni, w rozwoju sektora owoców i warzyw, poprzez uwzględnienie specyfiki i roli spółdzielni w rozwiązaniach prawnych, w tym w przepisach podatkowych,
- ✓ Ułatwienie dostępu do funduszy unijnych poprzez uproszczenie wymagań i procedur, z ukierunkowaniem rozwiązań na trwałość podmiotów,
- ✓ Zwiększenie liczby członków istniejących organizacji producentów,
- ✓ Podniesienie udziału zorganizowanych gospodarzo producentów owoców i warzyw do co najmniej 50%, – obecnie zdecydowana większość producentów jest niezrzeszona,
- ✓ Zwiększenie kadr ds. działań na rzecz poprawy pozycji rolników w łańcuchu wartości oraz sektorowych interwencji,
- ✓ Większe włączenie się instytucji i podmiotów pracujących na rzecz rolnictwa w realizację działań dla poprawy stopnia gospodarczego zorganizowania rolników, w tym realizację kompleksowych działań promocyjno – szkoleniowych w tym zakresie,
- ✓ Wspieranie i prowadzenie działalności marketingowej zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach zagranicznych.

PREZES ZARZĄDU
Krajowej Rady Spółdzielczej
dr inż. Mieczysław Grodzki